

Ministrstvo za izobraževanje, znanost,
kulturo in šport
dr. Žiga Turk, minister
Masarykova cesta 16

1000 Ljubljana

Datum: 15. 10. 2012

Zadeva: Protestno pismo DVDDS z dne 25. 6. 2012

Spoštovani.

Najprej se vam zahvaljujemo za hiter odgovor na naše protestno pismo, ki smo ga prejeli v juliju 2012.

Na naši redni seji, dne 4. 10. 2012, smo obravnavali vaš odgovor in sprejeli sklep, da se moramo vsekakor odzvati na vaš odgovor.

Žal se ne moremo strinjati z odgovorom, da **majhni domovi** niso (dovolj) kvalitetni. Tudi v majhnih domovih skrbijo za aktivno in kvalitetno preživljanje prostega časa, za nudenje in organiziranje učne pomoči, uspešno reševanje medsebojnih konfliktov, organizirajo domske prireditve, uspešno sodelujejo s šolo, družino, okoljem, s svetovalnimi in drugimi strokovnimi službami itd itd. Mogoče še prej kot v velikih domovih zaznajo delikventno vedenje, osebne stiske, medvrstniško nasilje... Dijakom vsekakor nudijo varno, spodbudno okolje, strokovno podkrepljeno.

Tudi s tem, da so za **socialno stisko dijakov** (posledica štipendijske politike itd) odgovorna samo druga ministrstva, se ne moremo strinjati. Vsekakor pričakujemo, in se nam zdi nujno, **medresorsko sodelovanje** in povezovanje. Glede bojzani pred posledicami varčevalnih ukrepov vlade, se nam je zdelo logično, da se (najprej) obrnemo na naše resorno ministrstvo. In da se skupaj borimo proti padcu kvalitete šolstva, izobraževanja...

Domneva oziroma pričakovanje MIZKŠ, da subvencioniranje prevozov ne bo vplivalo na vpis dijakov v dijaške domove, se je izkazalo za napačno. Dijaki se že izpisujejo iz domov, in se še bodo, zaradi socialne stiske (nezmožnost plačevanja oskrbnine). Tako se zaradi subvencioniranja prevozov raje odločajo za vsakodnevno (velikokrat naporno) vožnjo. Tako dijaki kot njihovi starši pa se zavedajo, da bi bilo velikokrat kvalitetnejše, varnejše, uspešnejše itd bivanje v domovih. Precej dijakov je že zapustilo dijaški dom s solznimi očmi

(brez pretiravanja), saj so v domu našli varno okolje. In upajo, da se bodo mogoče še lahko vrnili.

Predlagamo pravičnejšo, bolj logično rešitev, in sicer, da se dijakom in njihovim staršem omogoči in ponudi možnost izbire: ali subvencioniranje prevozov ali bivanja v dijaškem domu.

Vloga dijaških domov v Sloveniji je skrbniška, izobraževalna in vzgojna. Postavlja pa se vprašanje: ali uspešno, predano, učinkovito delo vzgojiteljev in preostalih domskih delavcev Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport prepozna?

Vzgojitelji sooblikujemo vrednote mladostnikov, saj smo nosilci vzgojnega procesa v dijaškem domu. Mlade ne samo učimo (izobražujemo), ampak predvsem vzgajamo. Danes se vzgoja pojmuje v smislu načrtnega spodbujanja optimalnega osebnostnega razvoja, zato v domovih z vso odgovornostjo skrbimo za osebnostno rast dijakov.

Odgovarjate nam, da je delo z nadarjenimi dijaki in dijaki s posebnimi potrebami **PRIMARNO urejeno drugje**. (*Nadarjeni dijaki spadajo med dijake s posebnimi potrebami.*) Menimo, da zavzeto in predano neposredno strokovno delo vzgojiteljev **zelo vpliva na osebnostno rast dijakov**, saj dijakom kakovostno pomagamo v interesnih dejavnostih, pri šolskem delu ter s strokovnimi nasveti tudi pri čustvenih in drugih težavah.

Dijaki, ki imajo različne primanjkljaje, se pogosto zatekajo k vzgojitelju po večkrat na dan. In nemalokrat je pogovor izčrpavajoč, še posebej, ker vzgojitelj najstnikom (normativ je osemindvajset dijakov v skupini) stoji nenehno ob strani, se zanima za njihov pubertetniški vsakdanjik, ki je v današnjem času velikokrat buren, naporen (predvsem za dijake s primanjkljaji ali socialnimi težavami) ter utrudljiv, garaški (nadarjeni, odličnjaki...) za našo mladino.

V dijaškem domu mladi preživijo noč in še pol dneva. Torej skupaj $\frac{3}{4}$ dneva. **Mar ne bi bilo prav, da bi se tudi vzgojiteljem v dijaških domovih priznalo, da se ukvarjajo z mladimi s posebnimi potrebami?**

Pri delu se vzgojitelji soočamo z raznovrstnimi izzivi, biti moramo zelo fleksibilni in imeti ogromno strokovnega znanja in spretnosti, da pravilno postopamo, ko so dijaki (govorne jezikovne motnje, naglušnost, dolgotrajna bolezen, specifične učne težave, čustvene in vedenjske težave, motnje v duševnem razvoju itd) socialno izločeni ali stigmatizirani.

Naloge vzgojitelja so, da dijake enakovredno vključi v skupino in jim ob tem nudi strokovno pomoč, sodeluje z družino (pogosto rejniki) in s širšim okoljem. Dijakom s posebnimi potrebami omogoča prilagoditve in specifične pristope, jih upošteva kot celovite osebnosti, jim krepi močna področja ter sodeluje z drugimi strokovnjaki. Upočasnjen psihomotorni tempo in druge težave pri nekaterih dijakih s posebnimi potrebami narekujejo veliko dodatnega dela, ki je naloženo na pleča vzgojitelja.

Prešernova 10
4260 Bled
T: 051 478 993

V dijaških domovih spremljamo in spodbujamo mlade, ki so nadarjeni in talentirani na različnih ravneh. Vzgojitelji velikokrat zaznavamo socialne in čustvene potrebe nadarjenih dijakov in jim prisluhnemo. Tako domovi prevzemamo pomembno vlogo v sistemu dela z nadarjenimi in talentiranimi srednješolci. V domovih poteka veliko dejavnosti in področij, kjer se lahko izkažejo. Pri mladostnikih spodbujamo radovednost, vztrajnost, ambicioznost, vedoželjnost, izvirnost, domiselnost, originalnost in jim pomagamo k čustveni trdnosti.

Stojimo pred vedno novimi strokovnimi izzivi in si prizadevamo za večjo dostopnost vzgojno-izobraževalnega sistema za vse slovenske regije, za odpiranje v svet, kakovost. Naš končni cilj je, in bi moral to tudi ostati, oblikovati izobražene ljudi odprtega duha in s kritično močjo razsojanja, ki se bodo znali uspešno vključevati v sodobni svet. Vzgojitelj v dijaškem domu pri tem odigra, pomembno trojno vlogo: formalno, strokovno in človeško. Priznajmo in upoštevajmo jo za dobro otrok.

S spoštovanjem.

Za DVDDS:
Lilijana Gabrič Hvasti in IO DVDDS